

Міністерство освіти і науки України
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

**ПРОГРАМА РОЗВИТКУ КАФЕДРИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА
ЛІТЕРАТУРИ**

Програма складена з урахуванням Стратегії розвитку
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»
на 2021 – 2025 рр.

Затверджено на засіданні кафедри
української мови та літератури,
протокол № _____ від _____ 2021 р.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Кафедра української мови та літератури є структурним підрозділом університету, факультету, планує і проводить свою роботу, керуючись Законами України «Про вищу освіту» (2014), «Про освіту» (2017), Концепцією «Нова українська школа», нормативними документами Міністерства освіти і науки України, Статутом, Стратегією розвитку, планами роботи університету та факультету, власним планом роботи, розробляє та забезпечує науково-методологічні й науково-методичні засади підготовки бакалаврів, магістрів за освітньо-професійними програмами першого (бакалаврського) рівня ВО 014 Середня освіта «Українська мова і література», Середня освіта (Українська мова і література). Середня освіта (Мова і література (англійська), другого (магістерського) рівня ВО 014 Середня освіта «Українська мова і література», Середня освіта (Українська мова і література). Середня освіта (Мова і література (англійська).

Назва, статус і особливість роботи кафедри української мови та літератури зумовлені сучасними суспільними вимогами до університетської освіти, врахування яких інспірує відповідний розвиток кафедри; тенденціями розвитку мовознавства та літературознавства в системі гуманітарних наук; досвідом викладання в Донбаському державному педагогічному університеті з урахуванням потужного кадрового інтелектуального і творчого потенціалу.

Робота кафедри має комплексний характер, навчально-виробнича діяльність підпорядковується науково-дослідницькій роботі, кадрове поповнення кафедри відбувалося за рахунок підготовки кандидатів і докторів наук через аспірантуру та докторантуру.

Важливою сферою діяльності кафедри є системна й систематична наукова та науково-методична робота викладачів: підвищення кваліфікації через різні форми наукового стажування, участь у наукових заходах, підготовка монографій, посібників, інших видів публікацій наукових досліджень, упровадження інноваційних технологій в освітній процес.

На кафедрі розроблені навчальні курси, головним завданням яких стала підготовка фахівців-україністів, добре обізнаних із вітчизняними та світовими мовними та літературними тенденціями, дослідників важливих теоретичних проблем, пов'язаних із еволюційними процесами у літературі – від усної народної творчості – до сучасного літературного процесу. Крім того, кафедра української мови та літератури продовжує розвивати традиції викладання у Донбаському державному педагогічному університеті методики навчання української мови та літератури – у контексті сучасних освітніх вимог, які стоять перед вищою та середньою школою.

Кафедра співпрацює із закладами середньої, вищої освіти, науково-дослідними установами з питань науково-методичного забезпечення професійної підготовки майбутнього вчителя української мови та літератури.

Кафедра позиціонує себе як члена Горбачуківської родини – фундатора філологічного факультету В. Т. Горбачука. **Місія кафедри:** надавати якісні освітні послуги, спрямовані на підготовку високопрофесійних фахівців, що відповідають потребам міжнародного і національного ринків праці; на

особистий творчий розвиток всіх учасників освітнього процесу, орієнтованих на демократичні цінності.

З моменту заснування кафедри і до сьогодні вектори наукового осягнення спрямовані на вивчення історії літератури, теоретичного дискурсу, з'ясування мовознавчих проблем. Ця наукова парадигма визначила тематичну поліфонію наукових досліджень членів кафедри української мови та літератури. Члени кафедри не тільки активно стежать за сучасним мовно-літературним процесом, новинками книжкового ринку, готують рецензії, відгуки та дають критичну оцінку сучасної української та світової літератур, але й співпрацюють із вчителями, методистами при підготовці навчальних програм та підручників, посібників для середньої та вищої школи.

Необхідність створення програми розвитку кафедри визначається потребою реформування основних аспектів освітньої та наукової парадигми діяльності кафедри відповідно до Закону про вищу освіту; врахуванням сучасних запитів ринку праці; потребою в орієнтації на європейські науково-освітні аналоги, що є вимогою до кожного структурного підрозділу Університету, з метою підвищення його професійного та наукового рівня.

Метою роботи кафедри є постійний і систематичний науковий та навчально-методичний пошук, засвоєння світового досвіду університетської освіти, його поєднання з національною традицією, запровадження сучасних підходів до вивчення української мови та літератури. Важливим напрямом розвитку кафедри має стати впровадження додаткових спеціалізацій, дотичних філології, що дають можливість розширити компетентності майбутніх учителів української мови та літератури.

Основні напрямки роботи кафедри:

- навчальна робота;
- методична робота;
- наукова робота;
- просвітницька робота;
- виховна робота;
- профорієнтаційна робота;
- міжнародна діяльність.

Пріоритети кафедри:

- постійно вдосконалювати практичну роботу над розробкою й систематичним оновленням освітніх програм;
- реалізовувати нову освітню стратегію з метою формування у здобувачів вищої освіти компетентностей, необхідних для фахівця XXI століття (організація роботи студентів в наукових гуртках; розробка й оновлення робочих програм та силабусів з дисциплін кафедри; оновлення програм педагогічних практик; робота студентів-магістрантів у науково-дослідній лабораторії «Мовно-комунікаційна культура вчителя-філолога в умовах НУШ); розробка й оновлення методичного забезпечення (підготовка методичних матеріалів, завдань для організації самостійної, проєктної роботи, тестових завдань та ін.);

- забезпечувати підготовку конкурентоспроможних учителів української мови та літератури, здатних розв'язувати складні завдання і проблеми у сфері освіти, навчання учнів закладів загальної середньої освіти, з урахуванням українського та міжнародного досвіду в галузі педагогіки, мовно-літературних студій і сприяти формуванню особистості на національно-патріотичних засадах й лінгвокраєзнавчому підґрунті;
- готувати та видавати науково-методичну літературу з відповідних освітніх програм, орієнтовані на актуальні потреби держави і регіону;
- розробляти, оновлювати і впроваджувати в освітній процес робочі програми з мовно-літературних дисциплін з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, вимог академічної доброчесності;
- розробляти та впроваджувати програми практикуму з мовно-комунікативної підготовки студентів;
- розробляти й апробувати сертифіковані програми для студентів, науково-педагогічних працівників з медіаосвіти, копірайтингу;
- здійснювати фахове удосконалення педагогічних працівників з теорії та методики шкільної, літературної освіти в умовах реалізації Концепції Нової української школи; застосування інноваційних методів у навчанні предметів фахового циклу;
- удосконалювати навчальні плани підготовки бакалаврів і магістрів (нові змістові модулі, дисципліни, спеціалізації, практики, які поглиблюють професійні навички, є актуальними для ринку праці і сприяють зростанню конкурентоздатності випускників);
- акредитувати освітні програми другого (магістерського) рівня ВО Середня освіта «Українська мова і література», Середня освіта (Українська мова і література). Середня освіта (Мова і література (англійська));
- готувати і впроваджувати спеціалізовані блоки програм каталогу дисциплін за вибором для студентів інших факультетів;
- удосконалювати реалізацію нової освітньої стратегії; оптимізацію форм колективної й індивідуальної роботи зі студентами, у т.ч. в електронному середовищі;
- активно впроваджувати та аналізувати якість розроблених електронних навчальних курсів;
- організовувати гостьові лекції орієнтовно до потреб освітнього процесу;
- інтенсифікувати впровадження дистанційної складової навчального процесу;
- проводити фундаментальні і прикладні дослідження в галузі літературознавства, мовознавства, комунікативістики, професійної освіти.

Кафедра має бути:

- **центром фахової підготовки** студентів-бакалаврів та магістрів, що відбувається на основі глибокої диференціації та індивідуалізації освітнього процесу, створення і запровадження інноваційних

педагогічних технологій в освітній процес, удосконалення робочих навчальних програм із посиленням практичної/професійної спрямованості;

- **центром науково-методичної майстерності і методичної допомоги** з проблем формування ключових компетентностей, розвитку і саморозвитку майбутніх учителів-філологів;

- **центром науково-дослідницької діяльності**, що відбувається через організацію й участь у конференціях з проблем професійної філологічної освіти, виконання досліджень монографічного характеру, підготовку науково-методичної, довідкової літератури нового покоління з практико орієнтованих, мовно-літературних дисциплін для студентів, учителів, фахівців, в тому числі на електронних носіях.

Для досягнення стратегічної мети і виконання завдань важлива взаємодія і співпраця з науковими й освітніми закладами й установами, роботодавцями з метою вдосконалення науково-методичних ресурсів.

Принципи діяльності кафедри

- **нормативності** (у роботі керуватися основними нормативними документами: законом України «Про освіту», законом України «Про вищу освіту», Статутом університету, Положенням про кафедру);

- **динамічності** (передбачає оперативне реагування кафедри як навчально-виховного та наукового підрозділу Університету на зміни у процесі професійної підготовки (інновації в освіті);

- **системності** (взаємозв'язок основних напрямів діяльності кафедри: навчальної, методичної, наукової, виховної, профорієнтаційної);

- **фундаментальності** (забезпечення повноти засвоєння науково-прикладних напрямів);

- **комплексності** (передбачає рівноцінну реалізацію всіх напрямків роботи кафедри (навчальна, організаційно-методична, наукова, виховна);

- **індивідуалізації** (оптимізація освітніх напрямів у роботі зі студентами в межах збереження цілісної освітньої програми);

- **результативності** (зростання ефективності навчальної, наукової та інших видів діяльності, орієнтація на нові технології викладання);

- **корпоративності** (забезпечення колективної та особистої відповідальності за процес і результати підготовки фахівців);

- **інтеграції** (створення навколо кафедри системи комунікативних зв'язків, залучення в коло інтересів кафедри відомих учених, випускників кафедри);

- **неперервності навчання**; різноманітності сучасних форм навчання (майстер-класи, навчальні дискусії, мозковий штурм, тренінги, ділові ігри, дистанційні форми навчання), єдність предметної, методичної підготовки; наступності, мобільності випускників;

- **здійснення зворотного зв'язку** на основі оцінки отриманих знань шляхом анкетування, проведення наукових, науково-методичних

заходів, залучення випускників до наукової і навчально-методичної роботи кафедри;

- **рефлексії** (конструктивно аналізувати зроблене, забезпечувати зворотній зв'язок з різними категоріями партнерів);

- **публічності** (здобутки, результати роботи колективу з різних напрямків систематично обговорюються на засіданнях кафедри, радах факультету та університету).

Така модель передбачає переорієнтацію на сучасні суспільні запити студентства, зміну методологічної та методичної парадигми університетського викладання дисциплін професійного циклу, де акцентується увага на дидактиці активного, інноваційно-зорієнтованого знання, що формує творчі навички, самостійну роботу студента з фаховим матеріалом; колективний науковий пошук, з обов'язковим залученням до перспективних проєктів студентів, міждисциплінарного фахового потенціалу викладачів кафедри.

Основні функції кафедри:

- **науково-педагогічна** – формування і розвиток мовно-комунікативної компетентності майбутніх учителів-словесників, фахівців філологічного і нефілологічного профілю;

- **науково-методична** – підготовка науково-методичної, наукової, довідкової літератури, методологічна і методична допомога кафедрам нефілологічного профілю;

- **науково-дослідницька** – проведення філологічних, лінгводидактичних, мовно-професійних досліджень, публікація підсумків досліджень у наукових журналах, виступи на наукових і науково-практичних міжнародних, усеукраїнських, регіональних конференціях, форумах;

- **організаційно-методична** – систематичне підвищення кваліфікації викладачів кафедри, стажування в наукових установах, закладах вищої освіти, у спеціалізованих центрах підвищення кваліфікації викладачів;

- **експертна і консультаційна** – участь у комісіях, виконання експертиз різних проєктів і програм на замовлення, консультування з наукових, науково-методичних проблем.

Академічна свобода кафедри

Кафедра української мови та літератури має право:

- здійснювати викладання навчальних дисциплін у формі авторських лекційних курсів і різноманітних колективних та індивідуальних практичних занять, завдань, семінарів, враховувати в їх змісті регіональну, професійну специфіку;

- обирати методи і засоби навчання, що найбільш повно відповідають віковим і акмеологічним особливостям студентів.

Підвищення кваліфікації і соціальний розвиток кафедри:

Рівень і змістове наповнення програм підвищення кваліфікації повинні забезпечувати умови для випереджувального професійного саморозвитку викладачів.

Вимоги до викладачів: ефективність участі в науковій і методичній роботі; володіння комп'ютерними технологіями й іноземними мовами; своєчасне й ефективне проходження фахової перепідготовки в її різних формах.

Проведення занять на курсах підвищення кваліфікації педагогічних працівників з актуальних мовно-професійних проблем.

Навчальна діяльність:

методика викладання навчальних курсів вимагає постійного розвитку й удосконалення. Тому кафедра приділяє значну увагу проблемному з'ясуванню вузлових питань, реалізації міжпредметних зв'язків у процесі викладання мовно-літературних, професійно-орієнтованих дисциплін.

Пріоритетними засобами реалізації цієї мети є такі:

- удосконалення змісту робочих навчальних планів кафедри з урахуванням специфіки майбутнього фаху студентів, результатів вітчизняних та зарубіжних наукових досліджень; адаптування програм навчальних дисциплін до європейського освітнього простору; створення на кафедрі робочих груп, що постійно здійснюють моніторинг і вдосконалення навчальних дисциплін;
- розроблення нових навчальних курсів, що будуть сприяти формуванню спеціальних компетентностей;
- інтегрування до європейської системи освіти;
- підвищення публікаційної активності викладачів, розробка та оновлення науково-методичної літератури з урахуванням міжпредметних зв'язків;
- вдосконалення дистанційних курсів навчання з профільних дисциплін кафедри ;
- розвиток індивідуальних форм методичної роботи: наставництва, стажування, консультування, взаємовідвідування занять, самоосвіта;
- організація ефективної системи керівництва і надання кваліфікованої допомоги студентам під час підготовки курсових робіт з метою їх упровадження в діяльність навчальних закладів, установ, організацій;
- участь викладачів кафедри у науково-практичних, науково-методичних конференціях, семінарах, форумах з метою вивчення й узагальнення шляхів розвитку мовної освіти у вищих навчальних закладах;
- поширення практики корпоративної культури (тренінги, індивідуальні і колективні творчі проєкти);
- розвиток освітньо-творчих зв'язків кафедри із загальноосвітніми навчальними закладами м. Слов'янська та регіону; із методоб'єднаннями вчителів-філологів м. Слов'янська та області для надання необхідної фахової допомоги; засвоєння передового освітньо-педагогічного досвіду викладачами кафедри;
- застосування у процесі навчання індивідуальних практичних завдань, тестових опитувань та інших форм інтерактивної підготовки, що

дозволить закріпити теоретичні знання і розвивати навички практичної роботи у студентів.

Наукова діяльність

Науково-дослідна робота кафедри є складовою науково-дослідної роботи Університету і спрямована на забезпечення навчально-виховного процесу на кафедрі та здійснення наукових досліджень розвитку сучасної української мови та літератури. **Метою науково-дослідної роботи** кафедри української мови та літератури є розробка інноваційної системи наукового та науково-методичного забезпечення фахово-методичної, мовно-професійної підготовки фахівців, що є здатними до неперервного професійного та особистісного мовного розвитку.

Цій меті підпорядковані нормативні курси (зокрема, «Історія української літератури», «Сучасна українська література», «Сучасна українська мова», «Методика навчання української мови та літератури у середній школі», «Методика навчання української мови та літератури у старшій школі») та дисципліни вільного вибору студента. **Реалізація мети передбачає:**

- посилення координації тематики наукових досліджень кафедри та участь її співробітників і студентів у регіональних, всеукраїнських та міжнародних конференціях, де здійснюється апробація результатів наукових досліджень;

- здійснення спільних наукових, прикладних та міждисциплінарних досліджень викладачів і студентів має стати запорукою спадковості та перспективності наукової діяльності кафедри, що обумовлює оновлення та реалізацію наукових тем кафедр та оптимізацію їх практичної орієнтованості;

- проведення на регулярній основі науково-методологічних семінарів кафедри, науково-практичних конференцій і науково-мистецьких заходів, на які запрошуються випускники кафедри та провідні фахівці-філологи України і зарубіжжя;

- підготовка експертних висновків та рекомендацій на підручники, посібники для навчальних закладів I – IV рівнів акредитації, рецензій на дисертаційні роботи;

- проведення щорічних Міжнародних наукових конференцій з актуальних мовознавчих та літературознавчих проблем;

- підвищення наукового рівня викладачів через участь у міжнародних програмах обмінів та стажувань, міжнародних наукових конференціях і семінарах, публікація монографій і наукових статей, у тому числі в міжнародних виданнях, налагодження і підтримка професійних зв'язків з науковою спільнотою зарубіжних країн; стимулювання підвищення кваліфікації кадрів;

- просування наукових видань викладачів до наукометричних баз (WebScience);

- розширення участі співробітників кафедри в загальноукраїнських і міжнародних проєктах з актуальних проблем лінгвістики, літературознавства, професійної освіти, комплексних міждисциплінарних

досліджень у галузі мовно-комунікативної підготовки за напрямом: підготовка майбутнього вчителя української мови та літератури у процесі неперервної освіти (старша школа – бакалаврат – магістратура);

- виконання кафедральної науково-дослідної теми «Актуальні проблеми літературознавства, мовознавства, соціальних комунікацій та їх реалізація на заняттях у ВНЗ»;

- розширення наукової співпраці кафедри української мови та літератури із закладами вищої освіти інших областей України, з науково-дослідними установами, а також з кафедрами університету для проведення спільних наукових досліджень, науково-методологічних семінарів, науково-практичних конференцій;

- проведення курсів підвищення кваліфікації з мовної культури для науково-педагогічних працівників ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»;

- поглиблення наукових і науково-методичних зв'язків, обмін науковцями для читання лекцій, спецкурсів з науково-освітніми закладами (за окремими угодами);

- налагодження науково-творчих контактів з освітніми інституціями зарубіжжя: Польщі, Білорусі, Казахстану та ін.,

- випуск збірника наукових праць «Горбачуківські студії»;

- створення науково-дослідницької лабораторії «Мовно-комунікативна культура вчителя-філолога в умовах НУШ»; участь членів лабораторії в розробці та впровадженні інформаційно-методичних матеріалів в освітній процес кафедр філологічного факультету Університету;

- інтенсифікація співпраці з усіма підрозділами Університету (спільні міждисциплінарні наукові й освітні проекти зі структурними підрозділами Університету);

- активізація співпраці членів кафедри з Інститутом літератури імені Т. Г. Шевченка НАН України, Інститутом української мови НАН України, Міжнародним літературним конкурсом «Коронація Слова».

- продовження співпраці із КПНЗ «Донецька обласна Мала академія наук учнівської молоді» (консультації до написання наукових робіт) з метою мовно-професійного розвитку старшокласників.

Методична діяльність

Важливим напрямом діяльності кафедри української мови та літератури є поглиблення зв'язку «школа – кафедра». З цією метою важливо вирішити такі завдання:

- поглибити контакти з роботодавцями, залучати учителів до експертизи навчальних курсів; спільного проведення наукових досліджень з колективної теми кафедри;

- проводити педагогічну практику на базі шкіл м. Слов'янськ, обговорювати її результати на засіданнях кафедри;

- забезпечення читання нормативних базових курсів виключно фахівцями, які захистили кандидатські та докторські дисертації зі свого предмета, мають низку публікацій із нього.

Просвітницька діяльність

Громадсько-просвітницька діяльність кафедри спрямована на вирішення таких завдань:

- підтримка і розвиток української мови як державної у місті;
- організація науково-просвітницьких семінарів і круглих столів, виступи у масмедіа з актуальних проблем професійної мовленнєвої культури фахівців;
- поповнення фондів наукової й науково-методичної літератури бібліотеки за дисциплінами кафедри.

Профорієнтаційна робота кафедри української мови та літератури передбачає:

- систематичне здійснення маркетингових досліджень ринку освітніх послуг;
- посилення науково-освітніх зв'язків кафедри української мови та літератури із закладами освіти, коледжами педагогічного профілю (за угодами);
- посилення профорієнтаційної роботи під час проведення педагогічних практик, підготовчих курсів, а також під час проведення Дня відкритих дверей в університеті, Дня філолога;
- робота зі слухачами МАН відповідно до профілю кафедри;
- удосконалення форм профорієнтаційної роботи серед цільової аудиторії старшокласників, взаємодія із середніми та середніми спеціальними навчальними закладами, а також органами управління системою загальної середньої освіти міста Слов'янська з метою формування якісного контингенту студентів;
- профорієнтаційна робота для цільової аудиторії щодо вступу на освітні програми другого (магістерського) рівня ВО 014 Середня освіта «Українська мова і література», Середня освіта (Українська мова і література). Середня освіта (Мова і література (англійська)).

Виховна робота зі студентами:

Головна мета роботи зі студентами на кафедрі – формування комплексу особистісних якостей і рис характеру майбутнього фахівця, науковця та громадянина України, які поєднують глибокі знання, уміння і практичні навички, національну свідомість і гордість за свою батьківщину, розвинену духовність, моральну, художньо-естетичну, правову, політичну, фізичну, екологічну культуру.

Досягнення окресленої мети передбачає здійснення таких **заходів**:

- заохочення студентів до участі у науково-практичних конференціях, підготовки наукових доповідей, статей;
- публічне обговорення на засіданнях кафедри стану написання курсових робіт;
- активізація виховної роботи в академічних групах щодо національного громадянського виховання студентів, в основу чого слід покласти принципи гуманізму, демократизму, наступності і спадкоємності поколінь, шанобливого ставлення до української мови і культури,

формування культури міжнаціональних відносин, втілення у життя української національної ідеї;

- використання кураторами академічних груп при роботі із студентами особистісно-орієнтованого підходу, активних методів виховання з метою формування у студентів поваги до законів і норм співжиття у суспільстві, посилення пропаганди проти асоціальної поведінки;

- здійснення заходів щодо посилення ефективності виховного процесу, його інтеграції з навчальною діяльністю студентів і викладачів кафедри, обов'язкового визначення виховних завдань навчальних дисциплін та контролю за їх реалізацією;

- реалізація соціальних проєктів кафедри (відкритий конкурс-читців «Шевченківські читання»); участь у відкритому конкурсі з української мови імені Петра Яцика; Міжнародному мовно-літературному конкурсі учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка;

- подальша інтеграція освітньої та наукової, соціально-гуманітарної роботи студентів через участь у наукових гуртках кафедри;

- оновлення формату щорічних кафедральних конкурсів для студентів, зокрема «Шевченківські читання»;

- приділення особливої уваги формуванню контингенту магістрантів (співвіднесення: ліцензійний обсяг / набори / випуски) – якість підготовки та привабливі додаткові спеціалізації;

- участь у проведенні Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з української мови та літератури;

- розширення кола авторів збірки студентських творів «Євшан» та активна промоція видання із метою залучення талановитої молоді – потенційних абітурієнтів на магістерські програми;

- моніторинг працевлаштування випускників, налагодження співпраці з організаціями та установами, де вони працюють;

- упровадження основних положень Концепції національно-патріотичного виховання, реалізація її напрямів через систему виховної роботи; підвищення ролі кафедри у виховному процесі, безперервність і наступність виховної роботи в академічних групах, на курсах, у гуртожитку;

- підготовка та проведення загально-університетських, факультетських, кафедральних виховних заходів, конкурсів, конференцій; розробка системи заходів з виховної роботи зі студентами з активним використанням можливостей мовно-методичної підготовки;

- зустрічі з учителями-методистами міста й області, відомими вчителями.

Міжнародна діяльність

Кафедра української мови та літератури Донбаського державного педагогічного університету веде постійний творчий диспут із науковими, освітніми осередками – як України, так і Польщі, Казахстану. Процеси європейської інтеграції охоплюють дедалі більше сфер життєдіяльності. Україна чітко визначила орієнтир на входження в освітній і науковий простір

Європи, здійснює модернізацію освітньої діяльності в контексті європейських вимог. Це передбачає:

- реалізацію міжнародних зв'язків через систему стажувань, грантів, спільних наукових досліджень, наукових публікацій, обмін фахівцями для читання циклу лекцій чи проведення майстер-класів;

- активізацію міжнародної діяльності згідно з чинними угодами про співпрацю з вищими освітніми закладами (Міжнародна Академія Інформатизації, м. Алмати, Казахстан; Жешувський університет, Польща; Університет туризму та екології м. Суха Бескидзька, Польща);

- активізацію існуючих та започаткування нових спільних наукових проєктів з університетами-партнерами;

- підготовку й оформлення грантових заявок на участь у колективних та індивідуальних грантових наукових проєктів у галузі мовознавства та літературознавства (Еразмус+, Міжнародний Вишеградський фонд та ін.).

Очікувані результати реалізації програми:

- кафедра української мови та літератури вибудовує перспективну стратегію на вітчизняній класичній і світовій новітній методології відповідно до постулатів наукової школи Донбаського державного педагогічного університету;

- прогнозування організації навчального процесу на кафедрі української мови та літератури для ОКР «бакалавр» і «магістр» спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література) у поєднанні навчального, теоретичного і прикладного напрямів науково-освітнього процесу передбачає оптимізацію підготовки майбутнього вчителя української мови та літератури – фахівця нової компетенції, готового гідно репрезентувати вітчизняну науку і культуру світові;

- завершення переходу на зміст освіти, визначений новими галузевими освітньо-професійними програмами підготовки фахівців; наповнення якісно новим змістом різних видів навчального навантаження; забезпечення прозорості навчального процесу і критеріїв оцінювання знань;

- підвищення професійного рівня, педагогічної майстерності, наукової кваліфікації професорсько-викладацького складу, забезпечення достатнього науково-теоретичного і методичного рівня викладання навчальних дисциплін у повному обсязі освітніх програм; використання у навчальному процесі новітніх інноваційних та інформаційних технологій, інтерактивних методів і засобів навчання;

- забезпечення максимальної адаптації професійної підготовки до умов майбутньої роботи фахівця, конкурентоспроможного на ринку праці, привабливого для роботодавця;

- розробка та оновлення науково-методичного забезпечення навчального процесу, приведення їх у відповідність до державних стандартів освіти, написання підручників, навчальних посібників нового покоління за профілем кафедри;

- використання сучасних технологій та інтерактивних методів, активізація роботи з упровадження сучасних комп'ютерних технологій;
 - розвиток творчих можливостей науково-педагогічних працівників кафедри; вивчення, узагальнення і поширення педагогічного досвіду; формування та систематичне поповнення з метою ефективного використання методичного фонду літератури, аудіо- та відео матеріалів;
 - розвиток індивідуальних форм методичної роботи: наставництва, стажування, консультування, відвідування занять та поза аудиторних заходів, самоосвіта тощо;
 - активізація наукових досліджень та творчих пошуків як основи підготовки науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації і майбутніх фахівців; сприяння інтеграції наукової, навчальної і виробничої діяльності; забезпечення органічної єдності змісту освіти і програм наукової діяльності, розвиток форм наукової співпраці з установами та організаціями для розв'язання складних наукових проблем, упровадження результатів наукових досліджень і розробок;
 - розширення сфери міжнародного співробітництва в освітянській та наукових сферах, що сприяє поширенню інтеграції української системи вищої освіти у європейську; обмін науковими та методичними доробками викладачів та студентів; активна участь у міжнародних конференціях;
 - упровадження основних положень Концепції національного виховання, реалізація його напрямів через систему запровадження виховної роботи; підвищення ролі кафедри у виховному процесі, безперервність і наступність виховної роботи в академічних групах, на курсах, у гуртожитку.
- Підтримка дієвих зворотних зв'язків з випускниками.

Програму розвитку підготувала завідувач кафедри української мови та літератури д. н. із соціальних комунікацій, професор О. Л. Біличенко.

Програму обговорено і прийнято за основу рішенням кафедри української мови та літератури (витяг із протоколу засідання кафедри № _____ від _____ 2021 року).

Завідувач кафедри
української мови та літератури

Біличенко О. Л.